

Maria Lidova

XAIPE MAPIA

Prikaz Navještenja u nastajanju

Ovaj tekst sadrži pregled najranijih sačuvanih prikaza Navještenja te pokazuje kako je ikonografija ovog motiva prošla kroz velik broj formativnih etapa u ranokršćanskome periodu. Ovo preoblikovanje ukazuje na promjenu percepcije događaja i razvoj teološke tradicije u odnosu prema inkarnaciji. U 3. i 4.stoljeću prikazi Navještenja su iznimno rijetki i zavisni o rimskoj vizualnoj tradiciji. Nakon 400. godine košara s preslicom i purpurnom vunom koju drži Marija postaju sastavni elementi Navještenja, što se zapaža na spomenicima istočnog i zapadnog dijela Carstva. Ova promjena otkriva ne samo jačanje Marijina kulta, već i važnost apokrifnih izvora u stvaranju vizualnih narativnih kompozicija vezanih uz lik Djevice. Štoviše, podudara se s odjecima suvremene homelitičke tradicije, koja je dodala duboko vjersko značenje procesu tkanja i izradi odjeće i crkvenog zastora - sve je to dovedeno u vezu s Kristovim tijelom i misterijem utjelovljenja. Konačno, pokazuje se da je apokrifno Navještenje kod bunara (Anđeoski pozdrav na bunaru) bilo jednako popularno u to doba i redovito mijenjano s prikazom Navještenja u kući u narativnim ciklusima koji su u fokus postavljali lik Marije.

Prijevod s engleskoga: Sofija Žaga